

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 02-02-2022

Mødedato Onsdag d. 02. februar 2022 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Asger Romme Andersen, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H. Bachmann, Daniel Staugaard, Kristian Bonefeld

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af mødeplan for 2022 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget.....	4
Godkendelse af forslag til tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2016-2021.....	6
Godkendelse af høring af forslag til Klimatilpasningsplan 2022.....	9
Godkendelse af høring af forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022.....	12
Drøftelse af arbejdet med handleplan for grøn omstilling af persontransport.....	14
Orientering om PFAS, herunder PFOS i Sønderborg Kommune.....	17
Orientering om opfølgning på udmøntningsplan for 2021-2024 - december 2021.....	19
Orientering om ledelsesinformation 2021 - ultimo december.....	21
Generel orientering.....	23
Underskriftsark.....	24

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/913

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af mødeplan for 2022 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget

21/14224

Sagsresumé

For hvert regnskabsår skal Økonomiudvalget og de stående udvalg vedtage en mødeplan.

Hvert af de stående udvalg har beslutningskompetencen for så vidt angår eget udvalg, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- forslag til mødeplan for 2022 for så vidt angår Natur-, Klima- og Miljøudvalgets møder.

Sagsfremstilling

Byrådet og udvalgene udøver deres virksomhed i møder. Økonomiudvalget og hvert stående udvalg træffer for hvert regnskabsår beslutning om, hvornår og hvor udvalgets møder skal afholdes. Udvalgets beslutning om mødeplan kan af ethvert af udvalgets medlemmer forlanges indbragt til afgørelse af Byrådet.

For at sikre et smidigt flow i dagsordensprocessen er der udarbejdet et samlet forslag for afholdelse af møder i alle de stående udvalg, Økonomiudvalget og Byrådet. Se bilaget, Mødekalender 2022 – Byråd og Udvalg. Hovedreglen er, at udvalgs møder holdes i den første uge i måneden, økonomiudvalgs møder den anden uge i måneden.

Juli holdes fri for byrådsmøder og udvalgsmøder og det samme gælder som udgangspunkt januar måned.

Mødetidspunkt foreslås som nedenfor:

Onsdage kl. 8.30 – 12.30

Økonomiudvalget

Tirsdage kl. 15.30 – 18.30

Teknik-, By- og Boligudvalget

Arbejdsmarkedsudvalget

Onsdage kl. 14.00 – 17.00

Natur-, Klima- og Miljøudvalget

Onsdage kl. 15.30 – 18.30

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab

Sundhedsudvalget

Torsdage kl. 9.00 – 12.00

Børne- og Uddannelsesudvalget

Torsdage kl. 15.30 – 18.30

Social-, Senior- og Handicapudvalget

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst

Torsdage kl. 19.00 – 21.00
Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Godkendt.

Bilag

Mødekalender 2022 - Byråd og Udvalg

Mødekalender 2022 - Byråd og Udvalg inkl. 12-12 seminarer, temamøder, Kattegatkursus 11.01.22

Punkt 3: Godkendelse af forslag til tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2016-2021

20/14031

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2016-2021. Tillægget danner rammerne for spildevandskloakering af Nordals Ferieresort samt etablering af regnvandslaug i området.

Der er foretaget en miljøvurdering af spildevandsplantillægget, som viser, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Nordals Ferieresort er ét af Byrådets tre fyrtårne og er i tråd med Byrådets vision om at styrke turismen og udnytte dens væsentlige økonomiske og beskæftigelsesmæssige potentiale.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at forslag til tillæg nr. 2 til Sønderborg Kommunes Spildevandsplan 2016-2021, Nordals Ferieresort sendes i offentlig høring i otte uger.
- At miljøvurderingsrapporten for plantillægget sendes i offentlig høring i otte uger.

Sagsfremstilling

Norborg Resort Ejendomme A/S ønsker at etablere et ferieresort på det nordlige Als i forbindelse med Universe Science Park og Danfoss A/S.

Idet ferieresortet skal placeres på bar mark, som ikke er omfattet Sønderborg Kommunes Spildevandsplan 2016 – 2021, er dette forslag til tillæg nr. 2 udarbejdet.

Formålet med tillægget er at sikre, at spildevand fra området kan afledes til offentlig kloak, som ledes til Himmark Rensanlæg.

Ligeledes skal tillægget sikre, at der oprettes et privat regnvandslaug, da regnvandsledninger skal udføres som private ledningsanlæg, der ikke vil være koblet til det offentlige system. Regnvandslauget skal varetage drift og vedligeholdelse af de fælles private regnvandsanlæg inden for regnvandslaugets område.

Regnvandslauget skal endvidere udarbejde vedtægter for spildevandsanlægget, der bl.a. skal indeholde en udgiftsfordeling på de berørte ejendomme. Udkast til regnvandslaugets vedtægter er angivet i bilag 5 i forslag til tillægget.

Forslag til tillægget er udarbejdet jf. § 5, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 1393 af 21. juni 2021 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4.

I henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), (Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. okt. 2021) skal det for planer, som fastlægger rammer for fremtidig anlægstilladelse, klarlægges, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering af den pågældende plan eller ej. Planer skal miljøvurderes, såfremt indvirkningen på miljøet vurderes som væsentligt.

Sønderborg Kommune har besluttet, at der skal laves en miljøvurdering af spildevandsplantillægget og har derfor udarbejdet en miljørapport, som er vedlagt som bilag til forslag til tillægget.

På baggrund af miljøvurderingen vurderes det samlet set, at tillæg nr. 2 til spildevandsplan 2016 – 2021, Nordals Ferieresort ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Forudsat udvalgets godkendelse sendes

- forslag til tillæg nr. 2 til Sønderborg Kommunes Spildevandsplan 2016-2021, Nordals Ferieresort i offentlig høring i otte uger.
- miljøvurderingsrapporten for plantillægget i offentlig høring i otte uger.

Forud for udarbejdelsen af forslag til tillægget og miljørapporten har en kort beskrivelse af planen og afgrænsningsnotatet til miljøvurderingen været sendt i høring hos berørte myndigheder i forhold til spildevandsplantillægget. Dette er sket fra den 18. maj - 5. juni 2020.

Der er indkommet bemærkning vedrørende kulturarv (sten- og jorddiger). På baggrund af afgrænsningen og høringen er følgende emner medtaget i miljørapporten: Biodiversiteten, jordarealer og vand

Sundhedsmæssige konsekvenser

Vurderingen af de sundhedsmæssige konsekvenser fremgår som en del af miljøscreeningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Godkendt.

Bilag

Forslag til tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2016-2021, Nordals Ferieresort

Punkt 4: Godkendelse af høring af forslag til Klimatilpasningsplan 2022

20/20083

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til Klimatilpasningsplan 2022 og tilhørende Handleplan for Klimatilpasning 2022. Handleplanen behandles i særskilt dagsordenspunkt.

Klimatilpasningsplanen er revideret som følge af et krav i forbindelse med vedtagelsen af Sønderborg Kommunes DK2020 plan. Målet med DK2020 planen er at Sønderborg Kommune i 2050 er en klimarobust kommune i forhold til CO2 reduktion og klimatilpasning.

Sagen understøtter Byrådets vision for grøn omstilling om fortsat at implementere Bæredygtighedspolitikken og Klima- og Energipolitikken.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at forslag til Klimatilpasningsplan for Sønderborg Kommune 2022 sendes i offentlig høring i 8 uger.
- miljøscreeningen af planen.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i 2014 en klimatilpasningsplan på baggrund af økonomiaftalen for 2013 mellem regeringen og KL. Planen skabte et overblik over risikoen for oversvømmelser i Sønderborg Kommune frem til år 2050. Med planen kan der

- udpeges indsatsområder og prioriteres indsatser i forhold til håndtering af klimaforandringerne
- opnås et mere målrettet fokus på klimatilpasning i den fremtidige planlægning, så risici for oversvømmelse minimeres og der samtidig bliver skabt merværdi i løsningerne
- fastlægges de overordnede visioner og mål for klimatilpasning i Sønderborg Kommune.

Klimatilpasningsplanen blev efterfølgende indarbejdet i Kommuneplan 2019-2031.

Baggrund for revision af klimatilpasningsplanen

Byrådet vedtog den 24. juni 2020 ”DK2020 Sønderborg – Sønderborg Kommunes DK2020 Climate Action Plan”. Concito og C40 byerne godkendte Sønderborg Kommunes DK2020 plan under forudsætning af, at klimatilpasningsplanen blev revideret i 2021..

Der gøres årligt status på DK2020-planen og hvert fjerde år evalueres planen med henblik på at beslutte, om der er grundlag for ændringer i de delplaner, som DK2020 planen består af, her under klimatilpasningsplanen.

Politisk behandling

Teknik- og Miljøudvalget er tidligere blevet underrettet om revisionen af klimatilpasningsplanen på et temamøde den 13. april 2021. Den 5. oktober 2021 godkendte Teknik- og Miljøudvalget at udsætte behandlingen af den reviderede

Klimatilpasningsplan til senest den 15. oktober 2022. Udsættelsen fulgte øvrige kommuner, som også søgte om fristudsættelse. Den primære årsag til udsættelsen var, at det nødvendige datagrundlag for kortlægningen ikke var tilgængeligt.

Forslag til Klimatilpasningsplan fremlægges til politisk behandling med henblik på efterfølgende offentlig høring i 8 uger. Efter den offentlige høring fremlægges forslaget samt eventuelle indkomne bemærkninger til endelig vedtagelse af Byrådet.

I høringsperioden afholdes der informationsmøder i Gråsten og i Sønderborg, med oplæg om fremtidens klima og om klimatilpasningsplanen samt tilhørende handleplan. Her ud over oprettes en Storymap, hvor borgerne kan kommentere direkte på kortene i klimatilpasningsplanen.

Planens indhold

Planen bygger på en realistisk forventning om klimaforandringerne og konsekvenserne af dem. FN's klimapanel sætter standarden for, hvad de realistiske forventninger om klimaets udvikling er. DMI og Kystdirektoratet har udarbejdet kortmateriale på baggrund af de forventede klimascenarier. Klimatilpasningsplanen er udarbejdet på baggrund af dette kortmateriale.

Den reviderede plans rækkevidde er frem til 2100, hvilket har særlig betydning for de forventede havvandsstigninger, som forventes at eskalere efter 2050.

Datagrundlaget for terrænnært grundvand er forbedret og planen indeholder udpegninger af områder, der i fremtiden er i risiko for stigende terrænnært grundvand.

Forslaget er vedlagt som bilag 1, men kan også tilgås digitalt i dette link: [Klimatilpasningsplan 2022](#). Kortdelen kan tilgås via dette link, som også findes i selve planen: [SpatialMap 4.2.2 \(sonderborg.dk\)](#).

Planen består af en

- redegørelse for fremtidens klima og betydningen af klimaforandringerne i Sønderborg Kommune for parametrene havvand, regn, grundvand, vind, tørke, hedeølger
- kortlægning af oversvømmelsesrisiko fra hav- regn- og terrænnært grundvand samt fra vandløb, værdier og et samlet risikokort med en sammenstilling af oversvømmelsesrisiko og værdier
- udpegnings af risikoområder. Der er udpeget 101 risikoområder. Tabel over de udpegede områder fremgår af bilag 2
- fastsættelse af handlinger, på kort (-2034), mellem (-2050) og lang sigt (-2100).

Kommuneplanens retningslinje for klimatilpasning skal afspejle klimatilpasningsplanens mål og handlinger og sikre, at kommunen implementerer klimatilpasning i planlægning og øvrige myndighedsopgaver. Retningslinjen revideres i forbindelse med den kommende revision af kommuneplanen, som efter planen igangsættes i 2022.

Sideløbende med at klimatilpasningsplanen er udarbejdet, er der også udarbejdet en Handleplan for klimatilpasning. Denne forelægges i et særskilt dagsordenspunkt.

Miljøvurdering af planer og programmer

Der er gennemført en screening af forslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planen, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planen som bilag 3. Der kan klages over screeningsafgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Godkendt.

Bilag

Klimatilpasningsplan 2022

Udpegede risikoområder i klimatilpasningsplan

Miljøscreening

Punkt 5: Godkendelse af høring af forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022

21/32387

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022. Handleplanen konkretiserer udvalgte projekter, som følger af forvaltningens forslag til Klimatilpasningsplan 2022, og som begge er en delplan i DK2020 planen. Klimatilpasningsplanen behandles i særskilt dagsordenspunkt.

Sagen understøtter Byrådets vision for grøn omstilling samt implementeringen af Bæredygtighedspolitikken og Klima- og Enerkipolitikken.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022 sendes i offentlig høring i 8 uger.
- miljøscreeningen af planen.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022. I handleplanen er opstillet indsatser, som skal sikre by og land mod forventede klimabetingede ændringer i nedbørsmængde og havenes stigende vandstand. Indsatserne er opdelt i følgende temaer:

- Projekter, der primært håndterer regnvand
- Projekter, der primært håndterer oversvømmelser fra havet
- Data og formidling
- Beredskab

Fokus de førstkommende år bliver at skabe et stærkt beslutningsgrundlag, så løsninger i risikoområder i kommunens byområder fastlægges og etableres på et kvalificeret grundlag. Enkelte steder anviser planen, hvor der allerede nu kan gennemføres indsatser og udarbejdes skitseprojekter.

Sønderborg Kommune og Sønderborg Forsyning har været i tæt dialog om planens indhold, og handleplanen er udarbejdet i samarbejde med Sønderborg Forsyning.

Baggrund for udarbejdelse af handleplanen

Byrådet vedtog den 24. juni 2020 ”DK2020 Sønderborg – Sønderborg Kommunes DK2020 Climate Action Plan”. Concito og C40 byerne godkendte Sønderborg Kommunes DK2020 plan under forudsætning af, at klimatilpasningsplanen blev revideret.

Et af målene med DK2020 planen er, at Sønderborg Kommune skal være robust over for klimaforandringerne i 2050. For at nå dette mål og skabe fremdrift i klimatilpasningstiltagene har forvaltningen derfor udarbejdet en handleplan, som

omsætter en række af målene i klimatilpasningsplanen til konkrete handlinger. Sønderborg Forsyning og Sønderborg Kommune holder løbende møder med fokus på realisering af klimatilpasningsprojekterne i handleplanen.

Der gøres årligt status på DK2020-planen og hvert fjerde år evalueres planen med henblik på at beslutte, om der er grundlag for ændringer i de delplaner, som DK2020 planen består af, her under Handleplan for Klimatilpasning.

Teknik- og Miljøudvalget blev underrettet om udarbejdelse af handleplanen på et temamøde den 13. april 2021. Den 5. oktober godkendte Teknik- og Miljøudvalget at udsætte behandlingen af den reviderede Klimatilpasningsplan til senest den 15. oktober 2022. Udsættelsen fulgte øvrige kommuner, som også søgte om fristudsættelse. Den primære årsag til udsættelsen var, at det nødvendige datagrundlag for kortlægningen ikke var tilgængeligt.

Forslag til Handleplan for Klimatilpasning 2022 fremlægges til politisk behandling med henblik på efterfølgende offentlig høring i 8 uger. Dette under forudsætning af at udvalget beslutter at sende Forslag til Klimatilpasningsplan 2022 i høring i samme periode. Efter den offentlige høring fremlægges forslaget til handleplan samt eventuelt indkomne bemærkninger til endelig vedtagelse af Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Finansiering af klimatilpasningsprojekter

Sønderborg Forsyning har ansvaret for at finansiere modellering og risikoudpegning samt etablering af tiltag, som skal sikre at servicemålene i spildevandsplanen overholdes. Det er en betingelse, at de kan rummes inden for den investeringsmæssige regulering, som Sønderborg Forsyning er underlagt. Udgangspunktet er, at der gennemføres projekter og indsatser, som er nødvendige og/eller omkostningseffektive for Sønderborg Forsyning.

Sønderborg Kommune har, som grundejer, ansvar for at klimasikre kommunale ejendomme og anlæg. Kommunen kan finansiere eventuelle rekreative elementer, som med fordel kan etableres, når Sønderborg Forsyning klimasikrer. De rekreative tiltag kan finansieres via anlægsbevilling til det konkrete anlægsprojekt.

Miljøvurdering af planer og programmer

Der er gennemført en screening af forslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af handleplanen, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt som bilag.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Godkendt.

Bilag

Handleplan for Klimatilpasning 2022

Miljøscreening

Punkt 6: Drøftelse af arbejdet med handleplan for grøn omstilling af persontransport

22/678

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 22. december ProjectZero Masterplan2029, der beskriver, hvordan målet om CO2 neutralitet i Sønderborg Kommune nås med udgangen af 2029. Med Masterplan2029 er der fokus på at sikre den mest omkostningseffektive vej til nullet. Masterplan2029 er konkretiseret gennem specifikke handleplaner for 15 "hotspots".

Sønderborg Kommune vil indtage en særlig rolle som ejer og projektleder af de to "hotspots" offentlige bygninger og persontransport.

ProjectZero er et af Byrådets fyrtårnsprojekter. Masterplan2029 understøtter ligeledes Byrådets Vision om grøn omstilling samt udvikling af arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervs klima.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- det fremadrettede arbejde med handleplanen for grøn omstilling af persontransport.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 22. december ProjectZero Masterplan2029, der beskriver, hvordan målet om CO2 neutralitet i Sønderborg Kommune nås med udgangen af 2029.

Masterplan2029 er konkretiseret gennem specifikke handleplaner for 15 "hotspots" og Sønderborg Kommune indtager en særlig rolle, som ejer og projektleder for indsatsområderne (hotspot) offentlige bygninger og persontransport. Opgaven er forankret i henholdsvis Teknik-, By- og Boligudvalget og Natur-, Klima- og Miljøudvalget. I nærværende sag orienteres der således om handleplanen for grøn omstilling af persontransport, hvor der, jf. budgetaftalen 2022-25, er afsat 500.000 kr. i 2022-2029 til at sikre fremdriften for denne opgave.

Byrådet vedtog i 2016 den Strategiske Energiplan for Grøn Transport (nu Handleplan for grøn transport) ligesom Roadmap 2025 (ProjectZero) beskrev tiltag relateret til persontransport. DK2020 beskriver desuden et behov for opdatering af tiltag på området. Det skal bemærkes at handleplanen for grøn omstilling af persontransport dels er en del af Masterplan2029, og dels afløser tidligere handleplaner for persontransport, således at indsatser på området samlet er forankret ét sted.

Handleplanen for grøn omstilling af persontransport indebærer følgende emner/elementer:

- Baseline og udvikling
- Reduktionsmål/indsatsområder
- Ambitionsniveau og worst/best case scenarier
- Aktiviteter i handleplanen og foreløbig milepælsplan
- Partneroverblik

- KPI'er og Risici
- Excel-redskab til KPI-opfølgning

I 2020 var udledningen fra persontransport i Sønderborg 92 kTon CO₂. I Masterplan2029 udgør dette baseline for handleplanen for grøn omstilling af persontransport. Handleplanen sætter et mål om en CO₂-reduktion for persontransport i Sønderborg på i alt 19 kTon CO₂, svarende til en reduktion på 20 procent, således at udledningen i 2029 er ca. 74 kTon CO₂ (difference skyldes afrunding).

CO₂-Reduktionen fordeler sig på følgende aktivitetsområder:

Område	kTon	Beskrivelse
Vækst i bilparken	+15	Frem mod 2029 forventes en vækst i den samlede bilpark i Sønderborg Kommune og dermed en stigende CO ₂ -udledning
Reduceret persontransport	- 4	Tiltag skal fremme en adfærdsændring, som betyder at færre vælger bilen.
Konvertering til elbiler som følge af regeringens tiltag	- 23	Regeringens ambitioner og tiltag på området forventes at fremme den grønne omstilling.
Konvertering til elbiler som følge af yderligere tiltag i Sønderborg	- 7	I Sønderborg skal yderligere tiltag gennemføres for at fremme den grønne omstilling af bilparken.
I alt	-19	

Som det fremgår af ovenstående tabel, forventes den største reduktion i CO₂-udledningen at skulle findes ved en grøn omstilling af bilparken. Handleplanen beskriver her tiltag inden for områderne konvertering af personbiler, den kommunale bilflåde, erhvervsbiler samt ladestander og infrastruktur. Derudover skal det sikres at der fremadrettet er færre der tager bilen, og i stedet vælger en mere bæredygtig transportform. Det er ambitionen at reducere CO₂-udledningen på dette område med ca. 7 kTon ved hjælp af tiltag inden for cyklisme, fremme af hjemmearbejdspladser, samkørsel og delebiler og forbedret kollektiv transport.

Som et særskilt projekt indgår elektrificering af færgen Bitten ligeledes i handleplanen for grøn omstilling af persontransport. Færgen indgår ikke i ProjectZeros opgørelse af CO₂-udledning og en elektrificering bidrager således ikke til en reduktion set i dette perspektiv. Gennem et samarbejde mellem Sønderborg kommune, Danfoss, elnetselskabet N1 og DTU undersøges muligheder for et elektrificeringsprojekt hvor Færgen Bitten helt eller delvist overgår fra dieseldrift til eldrift.

Sagen forelægges for nuværende til udvalgets drøftelse, med henblik på en efterfølgende beslutningssag som forventes forelagt for udvalget i marts 2022.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Drøftet.

Bilag

Handleplan for grøn omstilling af persontransport

Punkt 7: Orientering om PFAS, herunder PFOS i Sønderborg Kommune

22/1008

Sagsresumé

PFAS'er er en samlebetegnelse for perfluoralkylforbindelser, hvor PFOS er en undergruppe. Karakteristisk for stofferne er, at de er svært nedbrydelige og at de ophobes i fødekæden. Det vil sige, at spiser man kød fra en ko, der indeholder et højt niveau af PFAS'er, ophober vi selv stofferne i kroppen.

Der er mange kilder til PFAS'er i vores hverdag, derfor indeholder vores blod en baggrundsværdi af stofferne. Denne må ikke blive for høj, da der er mistanke om, at stofferne er kræftfremkaldende, reproduktionstoksiske (især PFOS og PFOA), kan medføre organskader ved længerevarende eksponering, og at de kan være hormonforstyrrende.

I 2019 har EU sat begrænsninger på brug af stofgruppen, som for eksempel i fødevareremballage (bagepapir, pizzabakker, popcorn til mikrobølgeovne m.m.). Det førte til et nationalt forbud i 2020 i Danmark mod brug af PFAS i mademballage. Nogle PFAS'ere har været forbudt i brandskum siden 2006, men lager måtte bruges op indtil 2011. Region Syddanmark bad derfor i juli 2021, kommunerne om en opgørelse over brandøvelsespladser.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Der er mistanke om at de svært nedbrydelige PFAS'er, hvor PFOS er en undergruppe, kan være kræftfremkaldende, hormonforstyrrende, reproduktionstoksiske og medføre organskader ved længerevarende eksponering. Nogle PFAS'ere har været forbudt i brandskum siden 2006, men lager af brandskum har måtte bruges op indtil 2011. I juli 2021 bad Region Syddanmark derfor kommunerne om en opgørelse over brandøvelsespladser. Bredskabet opgav i den forbindelse 22 lokaliteter, hvor der muligvis er blevet brugt brandskum.

I 2007 blev der etableret en fælles brandøvelsesplads på Foldager. Som følge deraf blev mange af de 22 lokaliteter taget ud af brug. Beredskabet oplyser, at der sjældent er blevet brugt brandskum ved Foldager. I slutning af juni blev listen med de 23 lokaliteter sendt til Region Syddanmark. Region Syddanmark har oplyst, at der er målt PFAS i regionens overvågningsboringer i forbindelse med gamle lossepladser, autolakkerier, rensierier m.m. PFAS'er er derfor til stede lokalt i Sønderborg Kommunes terrænnære grundvand – altså ikke det som indvindes fra til drikkevand. Det er indtil videre ikke fundet i koncentrationer svarende til dem, der blev fundet i Korsør.

Udpegning af indsatsområder

Region Syddanmark har udpeget den fælles brandøvelsesplads på Foldager som muligt indsatsområde, det vil sige et område, som kommunen skal kigge nærmere på, med henblik på at undersøge om det er forurenede med PFAS'er.

Ud over lufthavnen er yderligere en virksomhed med eget beredskab, også blevet udpeget. Sønderborg Kommune afventer fortsat svar fra virksomheden om mængden af brugt brandskum. De oplyser, at de har tjekket de boringer, de anvender til produktion af drikkevand. Der er ikke fundet spor af PFAS'er i de dybe boringer eller ved afgang vandværk.

Lufthavnen har oplyst, at de har brugt PFAS-holdigt skum og de har angivet i hvilken mængde skummet er blevet brugt.

Miljøstyrelsen har bedt kommunerne om at vurdere sundhedsrisikoen ved vores potentielle PFAS-forurenede lokaliteter, især med opmærksomhed på indtag af forurenede fødevarer. Den 15. november har forvaltningen meldt tilbage, at sundhedsrisikoen ved lokaliteter i Sønderborg Kommune vurderes at være minimal, da der ikke er græssende dyr gående i umiddelbar nærhed af lokaliteterne. De 22 lokaliteter, som Beredskabet oprindeligt opgav er også blevet tjekket, og der er ikke fundet tegn på græssende dyr i umiddelbar nærhed af lokaliteterne. Der er heller ikke registreret vandløb eller søer i umiddelbar nærhed af lokaliteterne.

Den eneste lokalitet, som kan udgøre en mindre sundhedsrisiko er lufthavnen, da de leder overfladevandet ud i Augustenborg Fjord. Lige syd for lufthavnen ligger for eksempel et fiskeleje, hvor private borgere høster muslinger.

Hvad gør vi fremadrettet

De fleste af kommunens vandværker har analyseret på drikkevandet og ikke fundet PFAS. Forvaltningen opfordrer de resterende vandværker til at få foretaget analysen hurtigst muligt, men meget peger på, at der ikke er forekomster af PFAS i drikkevandet i Sønderborg Kommune.

Miljøstyrelsen har bedt Sønderborg kommune om at kildespore omkring Nybøl Nor, da de har målt PFOS i fisk fra noret. En stikprøve af spildevand i et tilløb til Nybøl Nor viste PFAS. I foråret 2022 igangsættes derfor en tilsynskampagne, med stikprøver af spildevandet fra flere af de virksomheder og forurenede områder, der udleder til Nybøl Nor.

Sønderborg Kommune skal have foretaget prøver i forsinkelsesbassinet, hvor overfladevand fra brandøvelsespladsen i Foldager ledes til for at sikre, at Beredskabets vurdering angående udbredelsen af forureningen på deres egen plads, er korrekt.

Kommunen har gennemført miljøtilsyn ved Lufthavnen. I forlængelse heraf, er der bestilt prøver af drænudløb til Augustenborg Fjord med henblik på analyse for PFAS'er i deres afløb til Augustenborg Fjord.

Udbringning af spildevandsslam til jordbrugsforbedring kan også være en kilde til PFAS forurening. Sønderborg Kommune går derfor i dialog med Sønderborg Forsyning om at undersøge slam for PFAS'er. Undersøgelser af slam for indhold af PFAS forventes at blive et lovkrav i den nærmeste fremtid.

Mulighed for håndhævelse

Umiddelbart vurderer forvaltningen, at det vil være svært at meddele påbud om undersøgelse eller oprydning efter jordforureningsloven. Det skyldes blandt andet, at forvaltningen ikke kan udstede undersøgelsespåbud, hvis man på forhånd ved, at der ikke er hjemmel til at meddele oprydningspåbud. Brugen af PFAS-holdigt skum går så lang tilbage i tiden, at skæringsdatoer i jordforureningsloven forhindrer forvaltningen i at meddele oprydningspåbud.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Taget til efterretning.

Punkt 8: Orientering om opfølgning på udmøntningsplan for 2021-2024 - december 2021

20/14839

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 30. september 2020 budgettet for 2021 og overslagsårene 2022-2024.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgningen i løbet af året.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 30. september 2020 budget for 2021 og overslagsårene 2022-2024. Under overskriften ”Investering i velfærd og attraktive byer” indeholder den underliggende budgetaftale en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser, såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter.

Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 8. december 2020 udmøntningsplanen.

Status på udmøntningsplanen vil – i overensstemmelse med budgetforliget – blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 10. februar 2021 og herefter hver anden måned. Derefter orienteres fagudvalgene første gang på marts-møderne i 2021 og herefter hver anden måned.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. december 2021 fremgår af vedlagte bilag. Samme status er præsenteret på Økonomiudvalgs møde den 15. december 2021.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Taget til efterretning.

Bilag

Opfølgning på udmøntningsplan 2021-2024 - TMU december 2021

Punkt 9: Orientering om ledelsesinformation 2021 - ultimo december

21/6875

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

De økonomiske konsekvenser af COVID-19 er så vidt muligt løbende registreret og opgjort til en merudgift på netto ca. 2,0 mio. kr. for hele Teknik- og Miljøforvaltningen. Budgetterne er som følge af beslutning i Byrådet i december 2021 tilskrevet 1,5 mio. kr.

Samlet set forventes der et mindreforbrug for Teknik- og Miljøudvalget på ca. 5,1 mio. kr. Herudover overføres eventuelle mer- eller mindredgifter på en række takst- og brugerfinansierede områder til 2022.

Ved denne orientering gives der ligeledes en status på anlægsvirksomheden.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Teknik- og Miljøudvalgets område ultimo december 2021 (data pr. 17. januar 2022) viser et forbrug på 248,9 mio. kr. svarende til 98,9 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Service og Ejendomme forventes at udvise et mindreforbrug på ca. 0,2 mio. kr. (under 1 pct. af det korrigerede budget) på den del, der ligger under Teknik- og Miljøudvalget. Dette skal dække merforbruget på ca. 0,180 mio. kr. under Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme. Service og Ejendomme forventes samlet set på tværs af udvalgene at overholde budgettet.

Politikområde 05 Bosætning og Byggeri:

- Der forventes et merforbrug på ca. 0,525 mio. kr. svarende til 33 pct. af det korrigerede budget.

Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning:

- Samlet for politikområde 07 forventes der et merforbrug på ca. 0,775 mio. kr. ex. Skodsbøl Deponi samt skadedyrsbekæmpelse. Merforbruget på Skodsbøl Deponi reguleres over deponiets egenkapital og har derfor ingen betydning for den kommunale økonomi. Merforbruget på skadedyrsbekæmpelse på ca. 1,137 mio. kr. overføres til 2022, og forventes dækket af den forhøjede takst fra 2022 og frem.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes et mindreforbrug på ca. 4,7 mio. kr. svarende til 3 pct. af det korrigerede budget. Mindreforbruget ligger primært på den kollektive trafik, vedligeholdelse af broer, Vej og Park og restmidler på sikkerhed ved arrangementer.

Samlet set forventes der et mindreforbrug på Teknik- og Miljøudvalgets område på ca. 5,1 mio. kr.

Det bemærkes, at områderne under Økonomiudvalget viser et forbrug på 127,2 mio. kr. svarende til 94,3 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Taget til efterretning.

Bilag

LIS Drift TMU - ultimo december (data pr. 17. jan. 2022)

LIS Anlæg TMU ultimo december 2021 (data pr. 17. jan. 2022)

Punkt 10: Generel orientering

22/1008

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltning

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 02-02-2022

Taget til efterretning.

Punkt 11: Underskriftsark

22/1000

Sagsresumé

Brug knappen GODKENDT i venstre side for at godkende/underskrive.